

Міністерство освіти і науки України
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет менеджменту та права

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету економіки

та підприємництва

А.А. Брояка

2021 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Бізнес-планування»

«Вибіркова освітня компонента освітніх програм»

РОЗГЛЯНУТО

на засіданні ради студентського
самоврядування факультету економіки
та підприємництва

Протокол № 6

від «13» березня 2021 р.

РОЗГЛЯНУТО

на засіданні Вченої Ради
факультету економіки та
підприємництва

Протокол № 8

від «19» квітня 2021 р.

Вінниця 2021

1. Відомості про викладача, який викладає навчальну дисципліну

Красняк Олена Петрівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри аграрного менеджменту та маркетингу, електронна адреса: krasnyk@vsau.vin.ua

2. Опис навчальної дисципліни

ВК 3. Бізнес-планування;

кількість кредитів ЄКТС - 4;

кількість годин - 120 годин, у тому числі 30 аудиторних годин, 90 години самостійна робота

3. Час і місце проведення навчальної дисципліни

Термін викладання - 1 семестр, 2 курс, 4 семестр.

4. Пререквізити і постреквізити навчальної програми

Пререквізити і постреквізити навчальної програми Бізнес-планування належить до навчальних дисциплін вибіркової компоненти, освітній компонент циклу професійної підготовки;

- при вивченні даної дисципліни використовуються знання, отримані з таких дисциплін (пререквізити) - «Мікроекономіка», «Макроекономіка».

- основні положення навчальної дисципліни мають застосовуватися при вивченні таких дисциплін (постреквізитів): «Економіка підприємства», «Менеджмент», «Стратегічне планування діяльності підприємства».

5. Характеристика навчальної дисципліни

5.1. Призначення навчальної дисципліни Бізнес-планування.

Перехід до ринкових відносин висуває нові вимоги до створення, подальшого функціонування та розвитку всіх форм власності суб'єктів господарювання, що потребує детального планування, **відповідно** дієвим інструментом розробки нових підходів виступає процес бізнес-планування.

5.2. Мета вивчення навчальної дисципліни Бізнес-планування - допомогти студентам оволодіти підприємницьким мисленням і діями, сформувати навички розробки бізнес-плану, навчитися приймати управлінські рішення; набути вмінь роботи в команді.

5.3. Задачі вивчення дисципліни Бізнес-планування - формування навичок комплексного підходу до організації власного бізнесу; необхідність і доцільність використання бізнес-планів для сучасного здійснення власного бізнесу; ознайомлення студентів з механізмом розробки бізнес-планів; формування у студентів творчого підходу до розробки окремих складових бізнес-плану, що має практичне спрямування з врахуванням умов майбутнього використання фахівців.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен володіти інтегральними, загальними та фаховими

компетентностями, зокрема:

інтегральні компетентності (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

спеціальні (фахові) компетентності (ФК):

ФК10. Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів.

ФК11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.

ФК13. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності.

програмні результати:

ПР4. Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем.

ПР10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.

ПР13. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.

Також вивчення даної компоненти формує у студентів вищої освіти ряд соціальних навичок (soft skills): комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, метод самопрезентації), робота в команді (реалізується через: метод проектів), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод проектів, метод самопрезентації).

5.4. Зміст навчальної дисципліни.

Навчальна дисципліна «Бізнес-планування» належить до вибіркового компоненту.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути такі результати навчання:

Знати:

- основні теоретичні положення для складання бізнес-плану

аграрного бізнесу;

- класифікацію бізнес-планів та видів планування на підприємстві;
- види проектів та їх призначення;
- перелік основних робіт по складанню бізнес-плану аграрного бізнесу.

Вміти:

- проводити дослідження та відбір показників для складання бізнес-плану використовуючи розглянуті в науковій дисципліні методи;
- аналізувати результати досліджень, використовувати їх для оптимізації фінансово-економічного стану підприємства;
- розробляти оперативні плани підприємств;
- складати бізнес-план сільськогосподарського підприємства.

мати навички:

- застосовувати сучасні програмні продукти у розробці та оформленні бізнес-плану;
- проводити презентацію та публічний виступ.

5.5. План вивчення навчальної дисципліни

Назви	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
го		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Атестація 1. Методологічні засади бізнес-планування												
Тема 1. Бізнес-планування у ринковій системі господарювання	16	2	2			12	18	2	2			14
Тема 2. Методологічні основи бізнес-планування	15	2	2			11	16	2				14
Тема 3. Аналіз зовнішнього та внутрішнього середовища діяльності підприємства	15	2	2			11	14					14
Тема 4. Структура бізнес-плану та інструменти його розробки	15	2	2			11	13					13
Разом	61	8	8			45	61	4	2			55
Атестація 2. Функціональні розділи бізнес-плану												
Тема 5. Організаційний та виробничий план	16	2	2			12	18	2	2			14
Тема 6. Маркетинговий план	15	2	2			11	14					14
Тема 7. Фінансовий план	15	2	2			11	14					14
Тема 8. Оформлення, презентація та експертиза бізнес-плану.	13	2				11	13					13
Разом	59	8	6			45	59	2	2			55
Усього годин	120	16	14			90	120	6	4			110

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Розробка підприємницької ідеї та розрахунок величини стартового капіталу для відкриття бізнесу. Загальний опис бізнесу в бізнес плані.	2	2
2	Розробка розділу бізнес-плану «Галузь, підприємство та його продукція»	2	
3	Розробка розділу бізнес-плану «План виробництва» та «Організаційний план»	2	
4	Розробка розділу бізнес-плану «План маркетингу».	2	
5	Розробка розділу бізнес-плану «Фінансовий план».	2	2
6	Розробка розділу бізнес-плану «Оцінка ризиків»	2	
7	Оформлення, презентація та експертиза бізнесплану.	2	
	Разом	14	4

6. Самостійна робота студента

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Сутність бізнес-планування та його значення для розвитку підприємництва	12	14
2	Поняття ринкової кон'юнктури та організації підприємництва	11	14
3	Аналіз зовнішнього та внутрішнього середовища діяльності підприємства	11	14
4	Структура бізнес-плану та інструменти його розробки	11	13
5	Організаційний та виробничий план	12	14
6	Маркетинговий план	11	14
7	Фінансовий план	11	14
8	Оформлення, презентація та експертиза бізнес-плану.	11	13
	Разом	90	110

Основні види самостійної роботи, які запропоновані студентам:

1. Закріплення лекційного матеріалу.
2. Робота з рекомендованими літературними джерелами.
3. Підготовка до практичних занять, дискусій, роботи в малих групах.

4. Контрольна перевірка кожним студентом особистих знань на запитання, які винесені для самостійного вивчення.

5. Робота над виконанням індивідуальних завдань та підготовка доповідей.

Основні види самостійної роботи здобувача

№	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Підготовка до лекційних та практичних занять	30	щотижнево	Усне та письмове опитування, тестовий контроль, обговорення проблемних питань, вирішення ситуаційних задач
2	Підготовка самостійних питань з тематики дисципліни	20	щотижнево	Усне та письмове опитування, обговорення проблемних питань
3	Індивідуальні творчі завдання	30	1 рази	Захист індивідуального завдання, обговорення, виступ з презентацією
4	Підготовка до контрольних робіт та тестування	10	2 рази	Усне та письмове опитування, тестування у системі СОКРАТ
Разом		90		

Індивідуальні завдання

Індивідуальне науково-дослідне завдання (ІНДЗ) студента є вибіркоким видом поза аудиторної самостійної роботи студента та має навчально-дослідницький характер, виконується в процесі вивчення програмного матеріалу навчальної дисципліни. Виконання ІНДЗ є одним із важливих засобів підвищення якості підготовки майбутніх спеціалістів, які здатні застосовувати на практиці теоретичні знання, вміння та навички з даної навчальної дисципліни. Підготовка ІНДЗ передбачає систематизацію, закріплення, розширення теоретичних і практичних знань із дисципліни та застосування їх у процесі розв'язання конкретних економічних ситуацій, розвиток навичок самостійної роботи й оволодіння методикою дослідження та експерименту, пов'язаних із темою ІНДЗ. ІНДЗ передбачає наявність таких елементів наукового дослідження: практичної значущості, комплексного системного підходу до вирішення завдань дослідження, теоретичного використання передової сучасної методології та наукових розробок, наявність елементів творчості, вміння застосовувати сучасні технології.

7. Список основної та додаткової літератури

Основна

1. Бізнес-планування : навч. посіб. / Т. Є. Андреева та ін. Харків, 2018. 128 с.
2. Макаренко С.М., Олійник Н.М. Бізнес-планування : навч.-метод. посіб. Херсон, 2017. 222 с.
3. Amons S.E., Krasnyak O.P. The role of strategic planning as a factor in the formation of the competitiveness of the agricultural enterprise. *Colloquium-journal. Polska* : Warszawa, 2020. № 34 (86), część 2 P. 12-17.
4. Samborska O. Y. Modern approaches to community involvement in the process of local economic development planning. *Wschodnioeuropejskie Czasopismo Naukowe (East European Scientific Journal)*. 2020. № 6 (58). S. 39-46.
5. Луцяк В.В., Мазур К.В., Мостенська Т.Г. Бізнес-планування комплексу просування продукції підприємства в інтернет. *Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2019. № 6. С. 56-64.

Додаткові

1. Луцяк В.В., Пронько Л.М., Колесник Т.В. Маркетинговий менеджмент : навч. посіб. Вінниця, 2019. 231 с.
2. Мазур К.В., Кубай О.Г. Менеджмент аграрного підприємства : навч. посіб. Вінниця, 2020. 284 с.
3. Васильців Т.Г., Качмарик Я.Д., Блонська В.І. Бізнес-планування : навч. посіб. Київ, 2013. 173 с.
4. Козловський В.О., Лесько О.Й. Бізнес-планування : навч. посіб. Вінниця, 2016. 241 с.
5. Кривонос А.О. Бізнес-планування на підприємстві : навч. посіб. Київ, 2016. 160 с.
6. Кучеренко В.Р., Карпов В.А., Маркітан О.С. Бізнес-планування фірми : навч. посіб. Київ, 2017. 423 с.
7. Ясинський В.В., Гайдей О.О. Бізнес-планування: теорія і практика : навч. посіб. Київ, 2017. 232 с.

Інформаційні ресурси

1. Програма навчальної дисципліни (внутрішній сайт ВНАУ).
2. Тестові завдання (внутрішній сайт ВНАУ).
3. Методичні розробки репозиторій ВНАУ

Електронні джерела

- Google (пошук на усіх мовах)
- Мета (українськомовна пошукова система)

Відкриті бази і реєстри

- Вікіпедія
- Бібліотека наукової та студентської інформації: <http://bibliofond.ru>

- СВІТ: http://www.nas.gov.ua/svit/Article/Pages/10_4748_4.aspx
- Наукова періодика України:
<http://www.nbu.gov.ua/portal/natural/Ebtp/index.html>
- Українські реферати: <http://ua-referat.com>

8. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Бізнес-планування» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Видами **поточного контролю** знань студентів є:

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на *лекційних заняттях* із застосуванням таких засобів: усне, письмове або експрес-опитування. За підсумками поточного контролю на лекціях студенти можуть отримати від 0 до 14 балів;

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на *практичних заняттях* із застосуванням таких засобів: усне, письмове або експрес-опитування, виконання тестових завдань, розв'язання практичних завдань або задач, захист кейсу, підготовка і захист есе або реферату за ініціативи студента. За підсумками практичних занять упродовж семестру студент може отримати від 0 до 18 балів;

- протягом семестру студенти виконують завдання для *самостійної роботи* (підготовка усної доповіді, презентації, есе, реферату тощо). Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 20.

Формою *підсумкового контролю* знань студентів із навчальної дисципліни є *залік*, що оцінюється за шкалою від 0 до 30 балів. Залік складається в формі тестування. Мінімальна оцінка результатів поточного контролю та самостійної роботи, за якої студент допускається до заліку, становить 35 балів.

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів

Лекційні заняття (16 год)	Практичні заняття (поточний контроль) (14 год)		Самостійна робота (90 год)	Залік (підсумковий контроль)	Загальна оцінка знань
	Атестація № 1	Атестація № 2			
max 20	max 15	max 15	max 20	max 30	max 100

9. Контроль і оцінка результатів навчання

Розподіл балів між формами організації навчального процесу і видами контрольних заходів: поточний контроль – загальна відповідність заявленим компетентностям за результатами практичних та семінарських занять – 50 балів (усний контроль: опитування, бесіди, доповіді, повідомлення на задану

тему та ін. та письмовий контроль: контрольна робота в письмовій формі, реферат, виклад матеріалу на задану тему в письмовому вигляді та ін.); рубіжний контроль (контрольна робота у письмовій формі) – 20 балів; підсумковий контроль, (залік в усній або тестовій формі) – 30 балів. Разом: 100 балів. Якщо студент протягом семестру за підсумками поточного та рубіжного контролів набрав (отримав) менше половини максимальної оцінки з навчальної дисципліни (менше 35 балів), то він до іспиту (заліку) не допускається. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками поточного та рубіжного контролів є виконання студентом підсумкової контрольної роботи.

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

- контрольні роботи,
- тести,
- залік,
- презентації результатів виконання завдань та досліджень,
- презентація та виступи на наукових заходах.

Форми поточного та підсумкового контролю

- усне опитування,
- письмове опитування,
- тетовий контроль,
- виконання та захист індивідуальних завдань (доповіді, презентації, практичні заняття),
- виконання ситуаційних завдань,
- проміжні контрольні роботи,
- атестація,
- залік.

Шкала оцінки знань студента

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за 100- бальною шкалою
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	82 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок	75 – 81
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків	66 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	60 – 65
FX	Незадовільно – потрібно попрацюватиперед тим, як перескладати	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс	0 – 34

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1	
Участь у дискусіях на лекційних заняттях	5
Участь у роботі на практичних заняттях	15
Виконання самостійної роботи	10
Всього за атестацію 1	30
Атестація 2	
Участь у дискусіях на лекційних заняттях	5
Участь у роботі на практичних заняттях	15
Виконання самостійної роботи	10
Всього за атестацію 2	30
Індивідуальні та групові творчі завдання (виконання презентації за заданою проблемною тематикою, виконання макетів, виступ на наукових конференціях)	10
Підсумкове тестування (залік)	30
Разом	100

10. Політика навчальної дисципліни

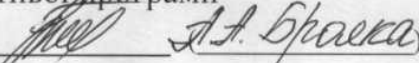
Активна участь студентів на практичному занятті під час опитування, відвідування лекційних занять, ініціативність студентів в обговоренні дискусійних тем, своєчасність виконання самостійної роботи, заохочення студентів до науково-дослідної роботи.

Дисципліна передбачає індивідуальну та групову роботу. Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики. Відвідування лекційних та практичних занять є обов'язковим.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Відпрацювання пропущених занять є обов'язковим незалежно від причини пропущеного заняття, здобувач презентує виконані завдання під час консультації викладача. Під час роботи над індивідуальними завданнями, розв'язуванням задач не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними.

Силабус погоджено

Гарант освітньої програми

(підпис)